

KOMENDA MIEJSKA POLICJI W WAŁBRZYCHU
ZESPÓŁ KONTROLI

58-300 Wałbrzych, ul. Mazowiecka 2,
tel. 47 875 1564 + fax 47 875 1665
www.kmp.walbrzych.policja.gov.pl

Wałbrzych, dnia 26 marca 2020 roku

Allegro.pl
w Wałbrzychu

O.L.c. L.dz.-I-0151-363/2020

DK-54881/20

Pełnomocnik Praw Obywatelskich
ul. Wierzbowa 5
50-056 Wrocław

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
Wpl.	2020 -03- 27 PW.
ZAL.	NR

dot. BPW.570.1.2019.NK

W dniu 27 lutego 2020 roku do Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu wpłynął Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (PdOZ) Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu. Pani Katarzyna Sobańska-Laskowska Pełnomocnik Terenowy Rzecznika Praw Obywatelskich poleciła zapoznać się z dołączonym raportem i w terminie 30 dni ustosunkować się do zawartych w nim zaleceń.

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192), Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur zalecił Komendantowi Miejskiemu Policji w Wałbrzychu:

- 1) poddawanie badaniom lekarskim wszystkich zatrzymanych;
- 2) zaprzestanie praktyki kontroli osobistej wszystkich zatrzymanych przed ich umieszczeniem w PdOZ, porzucenie na sprawdzaniu prewencyjnym; stosowanie kontroli osobistej jedynie w przypadku spełnienia określonych przepisami prawa, szczególnych przesłanek;
- 3) umożliwienie osobom zatrzymanym samodzielnego powiadomienia wybranej osoby o fakcie zatrzymania i miejscu przetrzymywania, a tylko w sytuacjach szczególnych, uzasadnionych specyfiką danej sytuacji, realizację tego prawa za pośrednictwem funkcjonariusza Policji;
- 4) sporządzenie spisu adwokatów i radców prawnych wpisanych na listę właściwej okręgowej rady adwokackiej oraz okręgowej izby radców prawnych, informowanie o jego istnieniu osób zatrzymanych i udostępnianie go tym osobom w przypadku zgłoszenia takiej chęci;
- 5) zapewnienie poufnych (bez obecności funkcjonariusza) spotkań osób zatrzymanych z obrońcami;
- 6) bezwzględne przeprowadzanie badań lekarskich w sytuacjach, gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami jest ono obligatoryjne;
- 7) kompletne prowadzenie dokumentacji wstępnych badań lekarskich - zamieszczanie informacji o przyczynie badań i dokładnym czasie ich przeprowadzenia;
- 8) zapewnienie odpowiedniego dostępu powietrza do pokoi;
- 9) zaniechanie montażu nieprzezroczystych szyb w pokojach, gdzie ich jeszcze nie zamontowano;

- 10) umożliwienie zatrzymanym korzystania ze spaceru;
 - 11) uzupełnienie wyposażenia pokoi w brakujący sprzęt kwaterunkowy - stoły, ławy lub taborety;
 - 12) wyposażenie Izby w jednorazowe biustonosze zastępcze;
 - 13) zapewnienie osobom umieszczanym w Izbie możliwości pozostania we własnym ubuwii;
 - 14) wzbogacenie ofert szkoleń dla funkcjonariuszy według zaleceń z pkt. 5.6.
- KMPT prosi także o wyjaśnienie przyczyn, dla których szyby w oknach pokoi dla zatrzymanych wymieniane są nieprzezroczyste.

Odnosnie punktu pierwszego zaleceń ujętych w Raporcie KMPT dotyczącego poddawania badaniom lekarskim wszystkich zatrzymanych uprzejmie informuję, że Funkcjonariusze KMP w Wałbrzychu kierują się prawem krajowym, gdzie w myśl Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz.U. z 2012 r., poz. 1102), osobę poddaje się badaniu lekarskiemu, w przypadkach określonych w § 1 p. 3, jednakże w myśl § 8 wspomnianego Rozporządzenia brak zgody osoby zatrzymanej na udzielenie jej pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, na przeprowadzenie badania lekarskiego lub wykonanie medycznych czynności ratunkowych nie stanowi przeszkody w umieszczeniu tej osoby w pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia. W związku z powyższym zalecenia umieszczonego w raporcie nie możemy wynosić ponad prawo krajowe.

Ponadto Policjanci dokonują zatrzymania osób na podstawie odrębnych przepisów tj. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, Ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów z dnia 4 lutego 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 192). W toku zatrzymania osób na podstawie ww. przepisów zatrzymani otrzymują pouczenia w których ujęte są ich prawa i obowiązki. Między innymi osobom zatrzymanym przysługuje prawo dostępu do niezbędnej pomocy medycznej, z której mogą skorzystać lub nie.

Odnosnie zaprzestania praktyki kontroli osobistej wszystkich zatrzymanych przed ich umieszczeniem w PdOZ, poprzestania na sprawdzeniu prewencyjnym; stosowaniu kontroli osobistej jedynie w przypadku spełnienia określonych przepisami prawa, szczególnych przesłanek informuję, że funkcjonariusze Zespołu Ochronnego KMP w Wałbrzychu obligatoryjnie poddają sprawdzeniu prewencyjnemu każdego doprowadzonego do PdOZ KMP w Wałbrzychu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia co odnotowywane jest w książce przebiegu służby, a w przypadku kiedy występują przesłanki o których mowa w art. 15 ust. 1 i 3 Ustawy o Policji dokonywana jest kontrola osobista łącznie z możliwością sprawdzenia miejsc intymnych którą wykonuje funkcjonariusz tej samej płci. Kontrola ta ma na celu ochronę życia i zdrowia osoby zatrzymanej oraz osób współosadzonych. W rozmowach z funkcjonariuszami pełniącymi służbę ochronną w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia nie potwierdzono aby dokonywali oni każdorazowo kontroli osobistej.

Odnosnie umożliwiania osobom zatrzymanym samodzielnego powiadomienia wybranej osoby o fakcie zatrzymania i miejscu przetrzymywania, a tylko w sytuacjach szczególnych, uzasadnionych specyfiką danej sytuacji, realizację tego prawa za pośrednictwem

funkcjonariusza Policji informuję, że Policja jako organ nie jest obowiązana żadnym aktem prawnym do tego, aby umożliwić zatrzymanemu samodzielne powiadomienie wybranej osoby o fakcie zatrzymania. Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r., która wskazana jest w raporcie nie została wdrożona przez prawo krajowe, z uwagi na powyższe nie ma zastosowania. Jedynie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego są stosowane bezpośrednio, co wynika z Traktatu Akcesyjnego podpisanego przez Polskę w 2003 roku. Prawo do zawiadomienia osoby najbliższej lub innej wskazanej osoby wynika wprost z art. 245 § 3 kodeksu postępowania karnego, w myśl przywołanego aktu prawnego obowiązek ten spoczywa na organie procesowym. Osobę można zatrzymać również w związku z popełnionym wykroczeniem i na podstawie art. 46 § 3 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2019 r. poz. 1120) na jego żądanie zawiadamia się o zatrzymaniu osobę najbliższą, a także pracodawcę.

Odnosnie sporządzenia spisu adwokatów i radców prawnych wpisanych na listę właściwej okręgowej rady adwokackiej oraz okręgowej izby radców prawnych, informowania o jego istnieniu osób zatrzymanych i udostępnianie go tym osobom w przypadku zgłoszenia takiej chęci informuję, że lista dyżurów adwokatów i radców prawnych okręgowych z siedzibą w Wałbrzychu będzie uaktualniana i udostępniana każdej osobie zatrzymanej, która wyrazi żądanie do kontaktu celem umożliwienia prawa do obrony w myśl art. 245 kodeksu postępowania karnego. Informuję ponadto, że każdy funkcjonariusz sporządzający protokół zatrzymania osoby ma obowiązek wręczenia pouczenia osobie zatrzymanej o jej prawach i obowiązkach, wynikających zarówno z przepisów karnych (kpk i kpow). Taki obowiązek wynika również z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów z dnia 4 lutego 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 192) dot. zatrzymania osób na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 Ustawy o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 360). Pouczenie te zawierają informację, że zatrzymany ma prawo do niezwłocznego kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym i bezpośredniej z nim rozmowy. Policjant w ramach realizacji tego uprawnienia udostępnia osobie zatrzymanej aktualną listę adwokatów i radców prawnych.

Odnosnie zapewnienia poufnych (bez dbecności funkcjonariusza) spotkań osób zatrzymanych z obrońcami informuję, że w myśl art. 245 § 1 kpk zatrzymanemu na jego żądanie należy niezwłocznie umożliwić nawiązanie w dostępnej formie kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym, a także bezpośrednią z nimi rozmowę; w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, zatrzymujący może zastrzec, że będzie przy niej obecny. Zapewnienie spotkania z adwokatem lub radcą prawnym nie jest obowiązkiem organu procesowego. Organ dokonuje tego z inicjatywy zatrzymanego, wcześniej pouczonego o przysługującym mu prawie. Kodeks postępowania karnego nie określa formy, w jakiej powinien nastąpić kontakt adwokatem lub radcą prawnym, należy więc przyjąć, że może być to bezpośrednia rozmowa, rozmowa przez telefon, skorzystanie z faksu, a nawet z poczty elektronicznej. Nadmieniam, że PdOZ KMP w Wałbrzychu jest wyposażony w pokój z lustrem fenickim, w którym to realizuje się przedmiotowe prawo.

Odnosnie bezwzględnego przeprowadzania badań lekarskich w sytuacjach, gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami jest ono obligatoryjne informuję, że funkcjonariusze KMP w Wałbrzychu realizują zapisy Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012, które enumeratywnie wskazują osoby, które poddaje się badaniu lekarskiemu przez lekarza udzielającego świadczeń zdrowotnych w najbliższym podmiocie wykonującym działalność leczniczą z wyłączeniem osób, które nie wyrażają zgody na przeprowadzenie badania lekarskiego lub wykonania medycznych czynności ratunkowych.

Odnosnie kompletnego prowadzenia dokumentacji wstępnych badań lekarskich – oraz zamieszczania informacji o przyczynie badań i dokładnym czasie ich przeprowadzenia informuję, że kompletna dokumentacja badań lekarskich znajduje się w podmiocie wykonującym działalność leczniczą tj. Specjalistyczny Szpital w Wałbrzychu im. Sokołowskiego, który to świadczy usługi w przedmiotowym zakresie dla Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu. Informacje o przyczynie badań zawierane są w protokole zatrzymania osoby oraz notatce urzędowej, gdzie również wykonuje się adnotacje o ewentualnych obrażeniach osoby zatrzymanej obligujące do badania lekarskiego. Natomiast datę i czas udzielenia pomocy lekarskiej oraz informacje o wykonanej diagnostyce lekarz zamieszcza w zaświadczeniu lekarskim, które jest załącznikiem do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. z 2012 r., poz. 1102).

Odnosnie zapewnienia odpowiedniego dostępu powietrza do pokoi informuję, że Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu w piśmie DK-158398/19/BL z dnia 18 września 2019 zwrócił się do Wydziału Wspomagającego Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, który w porozumieniu z Wydziałem Remontów i Inwestycji Komendy Wojewódzkiej we Wrocławiu, zlecił firmie zewnętrznej usunięcie usterki wentylacji, dlatego obecnie oczekujemy na realizację reklamacji. Przywołana w raporcie Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego NZ z dnia 7 października 2015 odnosi się do pomieszczeń przeznaczonych do użytku więźniów, co w przypadku pokoi w których umieszczane są osoby zatrzymane i doprowadzone w celu wytrzeźwienia nie ma zastosowania. Nie mniej jednak słuszny jest zapis przywołany w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur, gdzie wskazano, że zgodnie z w § 8 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb, pokój dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia musi mieć wentylację zapewniającą dostateczny dopływ powietrza.

Odnosnie zaniechania montażu nieprzezroczystych szyb w pokojach, gdzie ich jeszcze nie zamontowano informuję, że w PdOZ Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu nie jest planowana inwestycja wymiany szyb w oknach z przezroczystych na szyby barwy opalowej. W pomieszczeniach dla osób zatrzymanych jest 10 pokoi z których trzy usytuowane są na parterze z szybami barwy białej, podyktowane jest to troską o poszanowanie godności i zapewnienie intymności osobom osadzonym z uwagi na usytuowany powyżej punktu przyjęć interesantów. Osoby, które przychodzą do KMP w Wałbrzychu, miałyby bezpośredni kontakt wzrokowy z osobami umieszczonymi w pokojach. Ponadto na dziedzińcu Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu parkują pojazdy Wydziału Techniki Operacyjnej oraz przemieszczają się funkcjonariusze operacyjni których wizerunek jest prawem chroniony.

Odnosnie umożliwienia zatrzymanym korzystania ze spaceru informuję, że w myśl Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 roku w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia zgodnie z § 4 w skład pomieszczeń wchodzi:

- pokoje dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia,
- pokój do przygotowania lub podgrzewania posiłków oraz zmywania naczyń,
- magazyn do przechowywania rzeczy przekazanych do depozytu oraz bielizny pościelowej,

- pokój sanitarny służący do utrzymania higieny osobistej, w tym umywalnia, natrysk i toaleta,

Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych Komendy Miejskiej w Wałbrzychu spełniają podane kryteria określone w ww. rozporządzeniu, infrastruktura budynku komendy nie określa zabudowy części dziedzińca jako „placu spacerowego”, który nigdy nie spełniał tej roli. Zatem stosując się do zapisów powyższego aktu prawnego brak jest możliwości umożliwienia zatrzymanym korzystania ze spaceru.

Odnosnie uzupełnienia wyposażenia pokoi w brakujący sprzęt kwaterunkowy - stoły, ławy lub taborety informuję, że w PdOZ KMP w Wałbrzychu jest 10 pokoi, z których trzy pokoje nie są wyposażone w stół i taborety, w pozostałych siedmiu pokojach zainstalowane są stoły i od dwóch do trzech taboretów. Nadmieniam, że w dniu 02 listopada 2018 r. zwrócono się do Wydziału Inwestycji i Remontów KWP we Wrocławiu, o uzupełnienie brakujących elementów wyposażenia pokoi, przyjęto powyższe do realizacji.

Odnosnie wyposażenia PdOZ KMP w Wałbrzychu w jednorazowe biustonosze zastępcze informuję, że przywołany w Raporcie § 9 ust. 2 Regulaminu pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia wskazuje, że tylko w przypadku gdy przedmioty nie nadają się do użytku lub ich używanie jest niedopuszczalne ze względów higienicznych osoba przyjęta do pomieszczenia może otrzymać nieodpłatnie potrzebną odzież, bieliznę i obuwie. Mając powyższe na uwadze fakultatywnym rozwiązaniem jest posiadanie bielizny i obuwia zastępczego. Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu rozważy możliwość i zwróci się do Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu z zapotrzebowaniem o jednorazowe biustonosze zastępcze.

Odnosnie zapewnienia osobom umieszczanym w PdOZ KMP w Wałbrzychu możliwości pozostania we własnym obuwiu informuję, że zgodnie z § 9 ust. 1 cytowanego powyżej Regulaminu osoba przyjęta do pomieszczenia korzysta z własnej odzieży bielizny i obuwia, funkcjonariusze Zespołu Ochronnego Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu stosują zapisy ujęte w Załączniku do rozporządzenia Ministra spraw Wewnętrznych z dnia 04 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2012 r., poz. 638), jednak w sytuacji kiedy osoba zatrzymana nie stosuje podstawowych zasad higieny osobistej, na jej prośbę obuwie pozostawia się przed pokojem i umożliwia osobie skorzystanie z umywalni lub natrysku. W pozostałych przypadkach osoby zatrzymane przebywają w pokojach korzystają z własnej odzieży, bielizny i obuwia.

Odnosnie wzbogacenia ofert szkoleń funkcjonariuszy w zakresie zapobiegania i minimalizowania użycia przemocy w chwili zatrzymania, sposobów radzenia sobie ze stresem, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu i udzielania pierwszej pomocy oraz przeprowadzenia szkoleń z zakresu taktyki i technik prowadzenia przesłuchań i rozpytań dla funkcjonariuszy pionu kryminalnego i dochodzeniowo-śledczego informuję, że Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu w ramach doskonalenia zawodowego wzbogaci ofertę szkoleniową dotyczącą powyższej problematyki.

W Raporcie KMPT wskazano, że w Policji w dalszym ciągu brak jest odpowiednich procedur, które zapewniłyby funkcjonariuszom poufny i bezpieczny sposób raportowania o przypadkach złego traktowania ze strony innych policjantów.

Uprzejmie informuję, że na podstawie Decyzji nr 165 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 maja 2019 roku sporządzony został harmonogram działań wdrożeniowych rekomendacji V rundy ewaluacyjnej GRECO (Group of States against Corruption) w zakresie Policji ze wskazaniem podmiotu wiodącego i odpowiedzialnego za wdrożenie rekomendacji w danym obszarze oraz podmiotu monitorującego realizację zaplanowanych działań. Zgodnie ze wskazanym harmonogramem przełożeni wszystkich szczebli i każdego pionu Policji powinni podejmować działania na rzecz budowania kultury organizacyjnej opartej na integralności (uczciwości) oraz promowania postaw zgodnych z prawem. Powyższa tematyka powinna być uwzględniana podczas odpraw służbowych, narad i szkoleń, itp. W związku z powyższym Komendant Miejski Policji w Wałbrzychu pismem z dnia 26 stycznia 2020 roku (DK-14716/20) polecił swoim podwładnym w tegorocznych i przyszłych harmonogramach szkoleń Policjantów z garnizonu wałbrzyskiego, ująć dodatkowy temat dotyczący promocji prawidłowych (zgodnych z prawem) postaw wśród Policjantów. W ramach powyższego zaproponował podjęcie działań zmierzających do kształtowania świadomości Policjantów, iż ujawnianie nieprawidłowości w tym obszarze jest pozytywnym zachowaniem zmierzającym do eliminowania tych zagrożeń z szeregów Policji. Polecił również podejmowanie tego typów tematów w trakcie odpraw z funkcjonariuszami.

Ponadto zapewniamy, że zalecenia przedstawione w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur będą objęte szczególnym nadzorem ze strony Kierownictwa Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu.

KOMENDANT MIEJSKI POLICJI
w Wałbrzychu
kom. Krzysztof Lewandowski

snars. Lec.

egz. nr 1 - adresat - przesłano faksem pod nr 71 3434325

wyk. LL/Zespół Kontroli, tel. 47 875 1997

KOMENDA WOJEWÓDZKA POLICJI
WE WROCŁAWIU

50-040 Wrocław, ul. Podwale 31-33,
tel. (71) 340-42-07, fax. (71) 340-47-43

www.dolnoslaska.policja.gov.pl
<http://bip.dolnoslaska.policja.gov.pl/>

Wrocław dnia, 03 kwietnia 2020 roku

N-093-2/2020

Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
Katarzyna Sobańska-Laskowska

W nawiązaniu do pisma BPW.570.1.2019.NK dotyczącego *Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur* z dnia 12 listopada 2019 roku z wizytacji Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w Komendzie Miejskiej Policji w Wałbrzychu, przeprowadzonej na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich informuję, że powyższy dokument został poddany wnikliwej analizie pod kątem zamieszczonych w nim rekomendacji.

Analiza pkt. 6 ppkt. 1 i 2 *Raportu* wykazała, że funkcjonariusze KMP w Wałbrzychu zostali zobligowani w tym zakresie do postępowania zgodnego z prawem, z jednoczesną empatią i poszanowaniem godności osobistej:

- ✓ w odniesieniu do zalecenia w zakresie rozważenia możliwości poddawania badaniom lekarskim wszystkich zatrzymanych przed ich umieszczeniem w PdOZ, informuję, że obowiązujące przepisy dotyczące konieczności przeprowadzania badań osób zatrzymanych, zostały określone w §1 Rozporządzenia MSW z dnia 13 września 2012 roku w sprawie *badania lekarskich osób zatrzymanych przez Policję* (D. U. z 2012r. poz.1102). Aktem prawnym regulującym konieczność przeprowadzania takiego badania w stosunku do osób doprowadzanych do PdOZ w celu wytrzeźwienia jest natomiast Ustawa z dnia 26 października 1982 roku *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 1982r. nr 35, poz. 230 ze zm.). W treści ww. przepisów wymieniony został katalog osób, wobec których badania lekarskie należy wykonywać obligatoryjnie, w związku z czym nie ma konieczności przeprowadzania takich badań wobec wszystkich osób zatrzymanych, czy też doprowadzonych do PdOZ;
- ✓ jeżeli chodzi o zaprzestanie praktyki kontroli osobistej wszystkich zatrzymanych przed ich umieszczeniem w PdOZ, funkcjonariusze Zespołu Ochronnego KMP w Wałbrzychu przeprowadzają ją jedynie w przypadku, kiedy występują przesłanki

określone w art. 15 ust. 1 pkt. 5 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku *o Policji* (Dz.U. z 2019r. poz.161) łącznie z możliwością sprawdzenia miejsc intymnych, którą wykonuje funkcjonariusz tej samej płci, w celu ochrony życia i zdrowia osoby zatrzymanej oraz osób współosadzonych. Natomiast obligatoryjnie poddają sprawdzeniu prewencyjnemu każdego doprowadzonego do PdOZ KMP w Wałbrzychu zgodnie z Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 04 czerwca 2012 roku *w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb* (Dz. U. z 2012r. poz.638 z późn. zm.), co odnotowywane jest w *Księżce przebiegu służby*. W rozmowach z funkcjonariuszami pełniących służbę ochronną w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia nie potwierdzono informacji zawartej w raporcie.

W zakresie rekomendacji zawartej w ppk. 3 Policja jako organ nie jest obowiązana żadną podstawą prawną aby umożliwić osobie zatrzymanej samodzielne powiadomienie wybranej osoby o fakcie zatrzymania. Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 09 grudnia 1988 roku, która wskazana jest w raporcie nie została implementowana przez prawo krajowe, z uwagi na powyższe nie ma zastosowania. Jedynie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego są stosowane bezpośrednio, co wynika z Traktatu Akcesyjnego podpisanego przez Polskę w 2003 roku. Prawo do zawiadomienia osoby najbliższej lub innej wskazanej osoby, wynika wprost z art. 245 § 3 kpk, w myśl przywołanego aktu prawnego, obowiązek ten spoczywa na organie procesowym.

W odniesieniu do ppk. 4 dot. sporządzenia spisu adwokatów i radców prawnych wpisanych na listę okręgowej rady adwokackiej oraz okręgowej izby radców prawnych z siedzibą w Wałbrzychu została ona uaktualniona. Udostępniana jest każdej osobie zatrzymanej, która wyrazi żądanie do kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym, celem umożliwienia prawa do obrony w myśl art. 245 kpk.

W kwestii rekomendacji dot. ppk. 5 - zapewnienia poufnych bez obecności funkcjonariusza spotkań zatrzymanego z obrońcami, informuję że w myśl art. 245 § 2 kpk zapewnienie spotkania z adwokatem lub radcą prawnym nie jest obowiązkiem organu procesowego. Organ dokonuje tego z inicjatywy zatrzymanego, wcześniej pouczonego o przysługującym mu prawic. Kodeks nie określa formy, w jakiej powinien nastąpić kontakt adwokatem lub radcą prawnym, należy więc przyjąć, że może być to bezpośrednia rozmowa, rozmowa przez telefon, skorzystanie z faksu, a nawet z poczty elektronicznej. Nadmieniam, że PdOZ KMP w Wałbrzychu jest wyposażony w pokój z lustrem fenickim, w którym to realizuje się przedmiotowe prawo.

Odnosząc się do kwestii w ppkt. 6 i 7 funkcjonariusze KMP w Wałbrzychu realizują zapisy Rozporządzenia MSW z dnia 13 września 2012 roku *w sprawie badań lekarskich (...)*, w którym enumeratywnie wskazane są osoby obligatoryjnie poddawane badaniu lekarskiemu

przez lekarza udzielającego świadczeń zdrowotnych w najbliższym podmiocie wykonującym działalność leczniczą z wyłączeniem osób, które nie wyrażają zgody na przeprowadzenie badania lekarskiego lub wykonania medycznych czynności ratunkowych. Natomiast kompletna dokumentacja badań lekarskich znajduje się w podmiocie wykonującym działalność leczniczą tj. Specjalistycznym Szpitalu w Wałbrzychu im. Sokołowskiego, który świadczy usługi w przedmiotowym zakresie dla Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu. Informacje o przyczynie badań zawarte są w *protokole zatrzymania osoby* oraz *notatce urzędowej*, gdzie również widnieją adnotacje o ewentualnych obrażeniach osoby zatrzymanej. Natomiast datę i czas udzielenia pomocy lekarskiej oraz informacje o wykonanej diagnostyce lekarz zamieszcza w *zaświadczeniu lekarskim*, które jest załącznikiem do ww. Rozporządzenia.

W ramach realizacji zaleceń ujętych w *Raporcie*:

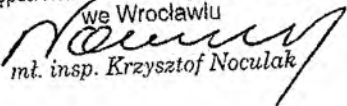
- ✓ w ppkt. 8 Wydział Prewencji KMP w Wałbrzychu w piśmie l.dz. DK-158398/19/BL z dnia 18 września 2019 roku zwrócił się do Wydziału Wspomagającego KMP w Wałbrzychu o modernizację urządzeń wentylacyjnych, które nie zapewniały dobrej cyrkulacji, wymiany powietrza w pomieszczeniu. Prace zlecono firmie zewnętrznej, jednak usługa została wykonana nierzetelnie. Ponownie zwrócono się o udroźnienie urządzeń wentylacyjnych. Przywołana w *Raporcie* Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego NZ z dnia 07 października 2015 roku odnosi się do pomieszczeń przeznaczonych do użytku więźniów, co w przypadku pokoi, w których umieszczane są osoby zatrzymane lub doprowadzone w celu wytrzeźwienia nie ma zastosowania;
- ✓ w ppkt. 9 PdOZ Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu posiada 10 pokoi dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, z których trzy (nr 1,2 i 3) usytuowane są na parterze budynku. W celu zapewnienia intymności osobom osadzonym oraz poszanowania ich godności zamontowane szyby w oknach tych pokoi są nieprzezroczyste. Powyższe tego typu rozwiązanie nie daje możliwości osobom postronnym porozumiewania się z osobami zatrzymanymi lub doprowadzonymi w celu wytrzeźwienia. Ponadto uniemożliwia osobom osadzonym, umieszczonym w pokojach nr 1,2 i 3 oglądu dziedzińca KMP w Wałbrzychu, po którym wielokrotnie przemieszczają się funkcjonariusze Wydziału Techniki Operacyjnej, których wizerunek jest prawem chroniony;
- ✓ w odniesieniu do ppkt.10 informuję, że w myśl § 4 ust. 1 Rozporządzenia MSW z dnia 04 czerwca 2012 roku w *sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (...)* w skład pomieszczenia wchodzi:
 - pokój dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia;
 - pokój do przygotowania lub podgrzewania posiłków oraz zmywania naczyń;
 - magazyn do przechowywania rzeczy przekazanych do depozytu oraz bielizny pościelowej;
 - pokój sanitarny służący do utrzymania higieny osobistej, w tym umywalnia, natrysk i toaleta.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz fakt, że dziedziniec KMP w Wałbrzychu nie jest przystosowany do pobytu na jego terenie osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, nie umożliwia się korzystanie ze spaceru osadzonym;

- ✓ w ppk.11 w PdOZ KMP w Wałbrzychu trzy pokoje dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, usytuowane na parterze budynku nie są wyposażone w stół i taborety lub ławy. Pozostałe siedem pokoi nie posiada wystarczającej ilości miejsc do siedzenia. W dniu 02 listopada 2018 roku zwrócono się do Wydziału Inwestycji i Remontów KWP we Wrocławiu, o uzupełnienie brakujących elementów wyposażenia;

W odniesieniu do zaleceń w zakresie wyposażenia PdOZ w jednorazowe biustonosze zastępcze oraz zapewnienia możliwości pozostawiania osadzonym we własnym obuwii, informuję, że Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu rozważy możliwość i zwróci się do Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu z zapotrzebowaniem o zakup jednorazowych biustonoszy zastępczych. Natomiast, zgodnie z §9 ust. 1 *Regulaminu pobytu w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia* osoba przyjęta do PdOZ korzysta z własnej odzieży, bielizny i obuwia, jednak w sytuacji kiedy nie stosuje podstawowych zasad higieny osobistej lub na jej prośbę obuwie pozostawia przed pokojem.

Funkcjonariusze garnizonu dolnośląskiego Policji pełniący służbę w PdOZ jeden raz w roku biorą udział w szkoleniach w ramach doskonalenia zawodowego na poziomie wojewódzkim z zakresu pełnienia służby w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych oraz z tematyki poświęconej ochronie praw człowieka i zapobieganiu torturom, przemocy oraz innym formom złego traktowania. Podczas takich szkoleń omawiane są również szczegółowo aktualne przepisy i zalecenia krajowych i międzynarodowych instytucji i organizacji powołanych do ochrony praw człowieka ze szczególnym zwróceniem uwagi na pełnienia służby w PdOZ. Tematyka zajęć szkoleniowych obejmuje również zagadnienia związane z komunikacją interpersonalną i realizowana jest przez Zespół Psychologów KWP we Wrocławiu. Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego wzbogaci ofertę szkoleniową dotyczącą problematyki sposobów radzenia sobie ze stresem, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu i udzielania pierwszej pomocy.

I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji
we Wrocławiu
p.o.
mł. insp. Krzysztof Noculak

Wyk 1 egz.

Do wiadomości:

Pełnomocnik KWP we Wrocławiu ds. Ochrony Praw Człowieka

Wydział Kontroli KWP we Wrocławiu

Wysłano pocztą LOTUS

sporządził(a) Agata Orlik-Kamińska tel.- 87 13886

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Wrocław, 28-05-2020 r.

**Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
we Wrocławiu**

BPW.570.1.2019.NK

**Szanowny Pan
Kom. Krzysztof Lewandowski
Komendant Miejski Policji**
Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu
Ul. Mazowiecka 2
58-300 Wałbrzych

Szanowny Panie Komendancie,

uprzejmie dziękuję za nadesłanie odpowiedzi na Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, przeprowadzonej w dniu 12 listopada 2020 r.

Jednocześnie zwracam się z prośbą o doprecyzowanie wyjaśnień w sprawach dotyczących zaleceń sformułowanych:

- w pkt. 5 – zapewnienie poufnych (bez obecności funkcjonariusza) spotkań osób zatrzymanych z obrońcami; w swym piśmie nie odnosi się Pan do tej kwestii, przedstawiając jedynie wyjaśnienia na temat zasad organizowania kontaktów z obrońcą; w czasie wizytacji funkcjonariusze pełniący służbę w PdOZ informowali wizytujących, że spotkania te odbywają się w obecności funkcjonariusza – proszę o odniesienie się do tej kwestii;
- w pkt 11 – uzupełnienie wyposażenia pokoi w brakujący sprzęt kwaterunkowy – stoły, ławy lub taborety; poinformował Pan o wystąpieniu w dniu 2 listopada 2018 r. do Wydziału Inwestycji i Remontów KWP we Wrocławiu o uzupełnienie brakujących elementów wyposażenia pokoi, w związku ze znacznym upływem czasu od wspomnianego wystąpienia, proszę o informację czy braki zostały uzupełnione;

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa
Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
www.rpo.gov.pl

Biuro Pełnomocnika Terenowego
Rzecznika Praw Obywatelskich
50-056 Wrocław
ul. Wierzbowa 5
Tel. (+48 71) 34 69 115
Fax (+48 71) 34 34 325

- w pkt 13 – zapewnienie osobom umieszczanym w Izbie możliwości pozostania we własnym obuwiu; informuje Pan, że „kiedy osoba zatrzymana nie stosuje podstawowych zasad higieny osobistej, na jej prośbę obuwie pozostawia się przed pokojem i umożliwia osobie skorzystanie z umywalni lub natrysku”; wyjaśnienia te budzą pewne wątpliwości – czy chodzi o to, że osoba zatrzymana prosi o pozostawienie obuwia na zewnątrz pokoju na czas skorzystania z umywalni i natrysku? Wizytujący rozmawiali z osobą zatrzymaną, która w czasie wizytacji przebywała w pokoju bez obuwia (które stało na zewnątrz), w samych skarpetkach, nie korzystała zaś z ww. urządzeń.

Z poważaniem

Natalia Kłaczyńska

Zastępca Pełnomocnika Terenowego RPO

/-podpisano elektronicznie/

KOMENDA MIEJSKA POLICJI
W WAŁBRZYCHU

Wałbrzych, 11 czerwca 2020 r.

E-0910-33/2020/BL

BIURO PEŁNOMOCNIKA PRAW OBYWATELSKICH		
Wpł.	2020 - 06 - 18	PW.
ZAL.	NR	

**Szanowna Pani
Natalia Kłaczyńska
Biuro Pełnomocnika
Terenowego RPO
ul. Wierzbowa 5
50-056 Wrocław**

W odpowiedzi na pismo BPW.570.1.2019.NK z dnia 28 maja 2020 roku dotyczącego prośby o doprecyzowanie wyjaśnień w sprawach dotyczących zaleceń sformułowanych w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych w Komendzie Miejskiej Policji w Wałbrzychu, w pkt. 5, 11 i 13, informuję:

Ad 5. Ponownie należy przywołać art. 245 § 2 KPK gdzie w myśl przywołanego przepisu zapewnienie spotkania z adwokatem lub radcą prawnym nie jest obowiązkiem organu procesowego. Organ dokonuje tego z inicjatywy zatrzymanego, wcześniej pouczonego o przysługującym mu prawie. Kodeks postępowania karnego nie określa formy, w jakiej powinien nastąpić kontakt adwokatem lub radcą prawnym, należy więc przyjąć, że może być to bezpośrednia rozmowa, rozmowa przez telefon, skorzystanie z faksu, a nawet z poczty elektronicznej. Nadmieniam, że PdOZ KMP w Wałbrzychu jest wyposażony w pokój z lustrem fenickim, w którym to realizuje się przedmiotowe prawo do poufnych spotkań osób zatrzymanych z obrońcami. W rozmowie z funkcjonariuszem pełniącym służbę w dniu wizyty ustaliłem, że nie informował o sytuacjach, w których przedmiotowe spotkania odbywają się w obecności funkcjonariusza.

Ad 11. W PdOZ KMP w Wałbrzychu, zamontowane zostały stoły i po dwa taborety zgodnie z otrzymanym pismem z dnia 26 kwietnia 2019 roku, od Naczelnika Wydziału Wspomagającego KMP w Wałbrzychu, gdyż większa ich ilość spowodowała by duże utrudnienia w poruszaniu się osobom zatrzymanym.

Ad13. W sytuacji kiedy osoba zatrzymana, nie stosuje podstawowych zasad higieny osobistej i woń wydobywająca się z obuwia, uniemożliwia współosadzonym egzystowanie w jednym pokoju, na jej prośbę wierzchnie okrycie stóp, pozostawia się przed wejściem do pokoju. Zatrzymanym umożliwia się skorzystanie z umywalni lub natrysku, jednak nie wszystkie osoby wyrażają chęć wzięcia kąpeli. W pozostałych przypadkach osoby zatrzymane przebywają w pokojach korzystając z własnej odzieży, bielizny i obuwia.

WZROSTANT MIEJSKI POLI...
w Wałbrzychu
egz. Krzysztof Zelandowski